

Timo Junkkaalan ja 13 muun allekirjoittajan aloite - Lähetysmäärärahojen jakaminen on harkittava uudelleen

ERIÄVÄ MIELIPIIDE

Aluksi totean, että tämän aloitteen käsittelyaika on ollut kohtuuttoman pitkä. Kun vastaus nyt tulee käsittelyyn, niin pidän annettua vastausta aloitteen oleellisen sisällön näkökulmasta täysin puutteellisesti valmisteltuna.

Olennainen kysymys aloitteessa on se, että aloitteen tekijöiden mielestä määrärahojen jaossa käytetyt periaatteet ja kriteerit eivät ole lainmukaisia eivätkä kestä juridista tarkastelua. Tähän asiaan on toki aiemminkin YKV:ssä kiinnitetty huomiota.

Yhteisiä verovaroja jaettaessa tulee olla oikeudenmukainen ja tasapuolinen, eikä päätöksiä saa tehdä käyttäen kriteerejä, joiden merkitys on päätettävän asian kannalta täysin toisarvoinen, vaikka kriteerit sinänsä saattaisivatkin olla merkityksellisiä jossakin toisessa yhteydessä.

Hallintolaissa on vahvistettu viranomaisen harkintavaltaa ohjaavat keskeiset periaatteet. Lainaan lain yksityiskohtaisista perusteluista joitakin kohtia:

Hallituksen esitys Eduskunnalle hallintolaiksi ja laiksi hallintolainkäyttölain muuttamisesta
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT (s 47 alkaen)

2. Luku: HYVÄN HALLINNON PERIAATTEET

§6 Hallinnon oikeusperiaatteet

1. ” Pykälän alkuosaan sisältyy yleinen vaatimus hallinnossa asioivien tasapuolisesta kohtelusta.”
2. ”Pykälästä ilmenevä tarkoitussidonnaisuuden periaate sisältää yleisen velvollisuuden käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoituksia kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.”
3. ”Viranomaisen päätöksenteon ja toiminnan yleensäkin on oltava puolueetonta ja objektiivisesti perusteltavissa.”
4. ”Viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.”

Suomen kirkolla on 7 virallista lähetysjärjestöä, jotka kaikki tekevät merkittävää ja ansiokasta työtä erityisesti kehitysmaissa. Ymmärtääkseni ainakin useimmat niistä saavat myös valtion kehitysyhteistyömäärärahoja, joiden käyttöä valvotaan tiukasti. Esimerkiksi tyttöjen ja naisten koulutus ja vammaistyö ovat kaikilla järjestöillä prioriteeteissa korkealla. Järjestöjen syrjimiseen niiden tekemän työn laadukkuuden perusteella ei ole perusteita. Ilmeistä onkin, että

seurakuntayhtymä on syrjivässä päätöksessään ryhtynyt edistämään muita tarkoituksia kuin niitä, joiden perusteella lähetystyön tavoitteita tulisi arvioida. Näin ei saisi olla. Mielestäni ei ole hyvän hallinnon periaatteiden mukaista, että järjestöjä ei kohdella lähetysmäärärahojen jaossa tasapuolisesti suhteessa niiden kannatukseen seurakunnissa. Itse asiassa kaikkia laissa määriteltyjä hyvän hallinnon periaatteita on rikottu.

Tilanne on verrattavissa valtiollisen puoluetuen jakoon. Ei ole kuviteltavissa, että esimerkiksi hallituspuolueet enemmistönsä turvin jakaisivat puoluetuen vain omille puolueilleen perustellen jakoa sillä, että muiden näkemykset joistakin asioista ovat väärinä. Tämän ei pitäisi toteutua myöskään kirkossa, joka käyttää julkisia verovaroja. Demokraattinen päätöksenteko ei toimi näin, vaan vähemmistölläkin on oikeutensa. Päätettävän asian kannalta ei ole relevanttia, kenen näkemyksiä pidetään oikeina ja kenen väärinä.

Mielestäni aloite olisi tullut palauttaa uudelleen valmisteltavaksi siten, että aloitteessa sekä myös puheenvuorossani esitetyt juridiset ja muut näkökohdat olisi otettu valmistelussa huomioon. Yhtymän lähetysmäärärahat tulisi jakaa ainakin olennaisilta osin vapaaehtoisen lähetyskannatuksen suhteessa.

Helsingissä 22.10.2021

Esa Ahonen
YKN:n jäsen